

Unge drives ind i førtidspension

Åbent brev til Beskæftigelsesminister Inger Støjberg

Samarbejdet med Jobcentret kan være så elendigt for unge mennesker, at de til sidst går ned psykisk og opgiver enhver tanke om at komme tilbage på arbejdsmarkedet.
Det punkt er Kasper nået til, efter næsten 3 års tovtrækkeri med Slagelse og Sorø kommune.

Mareridtet for den da 25 årige K tager sin begyndelse i maj 2007 da han forulykker i sin bil. Der er stort set ikke det sted på kroppen som ikke er ramt – hul på kranspulsåren, brækket nakke, punkteret lunge, brækkede ribben, beskadigelse af lever, milt, nyre, 2 brækkede lårben og hoften brækket 2 steder.

Samtidig med, at K under 8 måneders indlæggelse kæmper for sin førlighed må han forholde sig til sin økonomiske virkelighed på. Det står hurtigt klart at han aldrig kan blive tømrer igen og huset kan han ikke betale af sygedagpengene – virksomhed og hus må derfor sælges og det lykkes gudskelov.

Men så er det også stort set slut med ting der lykkes.

Sygedagpenge er en ydelse der kun kan betales i kortere tid og som udgangspunkt i højst 52 uger. Trods klare regler i loven om tidlig og løbende opfølgning mv. og et indlysende behov hos en så svært tilskadekommet borger, vågner Slagelse Jobcenter først op til dåd næsten 8 måneder efter ulykken. Ikke til en indsats der er værd at råbe hurra for – det bliver til nogle få opringninger og fremsendelse af et skema.

Skemaet er en ressourceprofil som *skal* foreligge hvis sygedagpenge skal forlænges. K overlades til selv at svare på spørgsmål der kan betyde knald eller fald for hans sygedagpengeindkomst. Dette til trods for klare regler om, at profilen skal udarbejdes sammen med sagsbehandleren.

Dette sker i maj 2008 – altså i 11. time da de 52 uger på sygedagpenge udløber i samme måned.

D. 23. maj smides bomben – K der stadig er inde og ude af hospitaler for at blive opereret får et brev om, at hans sygedagpenge bringes til ophør.

K og hans familie er fortvivlede og står helt uforstående – og tager kontakt til os i fagforeningen Træ-Industri-Byg.

Næ nej, vi vil ikke mødes med jer

Herefter følger en lind strøm af breve og opringninger fra fagforeningen i et forsøg på, at få et møde i stand med Slagelse kommune. Det nægter sagsbehandleren – ”Jobcentret ser ikke grundlag for at holde et møde” . Forsøg på kontakt til nærmeste leder hjælper heller ikke ”I K’s sag ser jeg imidlertid ingen grund til at afholde møde..”

Tre breve til borgmesteren og citater fra lovgivning om borgmesteren rolle i klager over sagsbehandlingen skal der til, før det lykkes at få et møde i stand med borgmesteren oktober 2008 – 5 måneder efter at sygedagpengene er ophørt. På mødet erkendes manglende og utilstrækkelig sagsbehandling – men ophør af sygedagpenge fastholdes.

Anke slutter til sidst med – Det er en ommer

Beskæftigelsesankenævnet er heldigvis hurtige men når frem til samme resultat som kommunen. Det lykkes fagforeningen, at få sagen optaget til principiel behandling i Ankestyrelsen – bl.a. fordi vi påpeger at Folketinget har netop i sådanne situationer har åbnet mulighed for forlængelse i op til 2 x 52 uger. Trafikofre er oven i købet nævnt som ”målgruppen” i begrundelse for lovforslaget.

Maj 2009 – 1 år efter ophør af sygedagpengene – ophæver Ankestyrelsen afgørelsen fra kommunen og Beskæftigelsesankenævnet . Kommunen skal træffe en ny afgørelse og tage stilling til, om sygedagpenge kan forlænges.

FAKTA BOKS

Ankestyrelsens afgørelse i Kaspers sag kan ses på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk under principielle afgørelser, 165-09

En afgørelse tager den tid en afgørelse tager

Nu kunne man jo så forledes til at tro, at Slagelse Jobcenter efter en så klar underkendelse fra Ankestyrelsen ville sætte en ære i, at træffe ny afgørelse hurtigst muligt.

Sådan gik det ingenlunde – først i januar 2010, ca. 8 måneder efter Ankestyrelsens afgørelse træffes der beslutning om, at sygedagpenge kan forlænges.

Inden da har K begået den ”fej”, at han januar 2009 er flyttet fra den uegnede kælderbolig for kørestolsbrugere i Slagelse, til en handicapegnet bolig i Sorø. Derfor lander sagen om sygedagpenge hos Sorø der – ligesom Slagelse – skal tage stilling til forlængelse, men fra januar 2009.

I skrivende stund er der intet svar fra Sorø om sygedagpenge. Fra TIB har der været mange telefoniske henvendelser og endog et forsøg på at få lederen i tale ved et personligt fremmøde.

Klagesagen om sygedagpenge er ikke den eneste.

Der blev også givet afslag på boligtillæg til kontanthjælpen – Ændredes efter vores anke.

Nu er der givet afslag på hjælp til nødvendige merudgifter – Anke er netop sendt.

Som kørestolsbruger forventes K at kunne klare sig for det samme beløb som andre kontanthjælpsmodtagere der har fuld førlighed og er helt selvhjulpne.

Stærk familie er alfa og omega

K er kørestolsbruger!

Hans mor har skiftet til en mere handicapvenlig bil. Hun er gudskelov ophørt på arbejdsmarkedet og kan derfor K til alle møder i kommunen og til hospitalsbehandlinger i København og Hornbæk. Et forsøg på at få kommunen til at stå for kørslen til genoptræning endte i ingenting. K har mange venner som er flinke til, at køre ham til den nærmeste købmand så han kan få handlet ind.

Men der er også grænser for, hvad en familie kan klare og de grænser har de kommunale forvaltninger længe overskredet.

Én indgang til Jobcentret – men en labyrint inden for

I fagforeningen TIB har vi måttet koble 2 socialrådgivere på K. Sammen med K pisker vi rundt i manegen i Sorø kommune og forsøger at få mange forskellige sagsbehandlere i tale. Nogle lever op til lovgivningens intentioner om helhed og koordinering. Andre er hver gang mere optaget af at forklare os hvorfor det "ikke er deres bord".

Det har været nødvendigt at udarbejde en liste over de mange medarbejdere der er kontakt til:

1. Én om kontanthjælpen
2. Én om sygedagpenge og en ekstra hvis den genoptages
3. Én om den ansøgte støtte til revalidering og en ny hvis den bevilges
4. Én om hjælpemidler
5. Én om personlig og praktisk hjælp efter serviceloven
6. Én om den ansøgte invalidebil
7. Én om servicelovens § 100
8. Én om transport til genoptræning

Som nævnt i indledningen, er K ved at give op og søge førtidspension.

Så kan vi føje endnu 2 personer til listen.

9. Én som skal tage stilling til, om fleksjob i stedet er en mulighed.
10. Én som skal behandle en ansøgning om førtidspension

For K stopper det ikke her.

Han skal jo også være i kontakt med hele sundhedssystemet - egen læge, med genoptræningssteder og sygehusene.

Det ekstra svigt

K har aldrig fået den nødvendige støtte fra psykolog til at bearbejde den krise der uvægerligt opstår, når man fra den dag til den anden skal forholde sig til et nyt liv i kørestol ...når man mister muligheden for at arbejde i det fag man var glad for og tillige mister den bolig man havde troet skulle være den kommende familiebolig.

Som mange andre unge mænd har K ikke selv fundet behov for at tale med en psykolog – men netop her er der behov for at sundhedssystemet og Jobcentret er vedholdende og ikke bare tager et "Nej tak" til efterretning. Vi har forsøgt men har hverken kompetencen til at henvise eller pengene til at betale for behandlingen.

FAKTABOKS

Kilde: Hvidbog om mentalt helbred, sygefravær og tilbagevenden til arbejde" – Det nationale forskningscenter for arbejdsmiljø

- *"Der er stærk evidens for, at underbehandlingen især rammer unge, unge uden uddannelse og personer uden arbejde. Mænd har større risiko end kvinder for at blive underbehandlet, og risikoen er større, jo yngre manden er"*
- *"Der er indikation for, at langvarigt sygefravær er forbundet med forringelse af det mentale helbred"*

K er flere gange "gået i sort" når hverdagen har budt på for mange forhindringer, rudekverter, afslag og usikkerhed om bedring af helbreddet.

Hans ønske er at blive selvforsørgende – men det har længe syntes umuligt at opnå mulighed for i samarbejdet med Jobcentret. Og hjælp via sociallovgivningen ER nødvendig - jobmulighederne for en ufaglært kørestolsbruger er ikke overvældende.

Snart 3 års usikkerhed, dårlig økonomi, mangel på vigtige svar, negative svar, ankesager og bevidstheden om, at ens fremtid afhænger af indsatsen fra 8-10 sagsbehandlere har givet K et afgørende knæk.

Fra at "gå i sort" og lukke sig inde i nogle dage, er K nu begyndt at tale med sin mor om det overhovedet nytter at leve videre.

Jeg græmmes ved tanken om, hvorledes det måske står til for andre som står uden uvurderlig hjælp fra sine nærmeste og / eller assistance fra f.eks. en fagforening..

Det er ganske enkelt ikke et velfærdssamfund værdigt.

Det må bestemt kunne gøres bedre.

Løsningen er **ikke** flere skemaer og tjeklister som sagsbehandleren skal udfylde for at sikre statsrefusion.

Løsningen er derimod

- Sikkerhed om økonomien imens man er sygemeldt og kæmper for et bedre helbred - f.eks. med en rehabiliteringsydelse i 5 år
- opsøgende og vedholdende tilbud om psykolog hjælp
- at "borgeren i centrum" betyder, at det er sagsbehandlerne der pisker rundt i manegen for at tale sammen, arbejde sammen og skabe helhed for borgeren
- større fokus på tidligt samarbejde mellem kommuner og hele sundhedssystemet

Med venlig hilsen

Kate Sørensen
Socialrådgiver i TIB Region Sjælland
Regionsmedlem i Region Sjælland

